

SŁOWNICTWO

CZĘŚĆ 1 - PODSTAWOWE POJĘCIA

- **akt oskarżenia** - pismo wnoszone do sądu przez oskarżyciela z żądaniem wszczęcia sprawy przeciwko oskarżonemu
- **areszt tymczasowy** - areszt jako środek zapobiegający uchylaniu się od sądu
- **dobrowolne poddanie się karze** - możliwości złożenia przez oskarżonego wniosku o wymierzenie określonej kary bez postępowania dowodowego
- **odszkodowanie** - świadczenia, którego celem jest wyrównanie szkody (uszczerbku) powstałej na skutek naruszenia dóbr prawnie chronionych bądź interesów osoby poszkodowanej
- **dożywocie** - kara dożywotniego więzienia
- **grzywna** - kara pieniężna nakładana przez organy sądowe lub administracyjne
- **list żelazny (glejt)** - pismo sądowe zapewniające oskarżonego przebywającego za granicą, że nie zostanie tymczasowo aresztowany, jeśli oświadczy, że stawi się w sądzie w oznaczonym terminie
- **mediacje** - pośredniczenie w sporze mające na celu ułatwienie stronom dojście do porozumienia
- **nawiązka** - kara pieniężna stanowiąca odszkodowanie za wyrządzoną krzywdę
- **obwiniony** - osoba, przeciwko której toczy się postępowanie dyscyplinarne lub sądowe
- **ograniczenie wolności** - kara wymierzana sprawcom wykroczeń i mniej groźnych przestępstw, polegająca m.in. na tym, że skazany pozostaje na wolności, ale nie może bez zgody sądu zmienić miejsca pobytu
- **oskarżony** - osoba oskarżona o popełnienie przestępstwa i postawiona przed sądem
- **oskarżyciel** - osoba, która przed sądem żąda ukarania oskarżonego
- **podejrzany** - osoba posądzona o popełnienie przestępstwa
- **pokrzywdzony** - osoba, której wyrządzono krzywdę
- **pozbawienie wolności** - kara wymierzona za przestępstwo, polegająca na umieszczeniu skazanego w zakładzie karnym
- **przestępstwo** - czyn zabroniony przez ustawę pod groźbą kary jako społecznie niebezpieczny
- **przedawnienie** - zasada prawna, według której nie można ścigać przestępstwa ani dochodzić swoich praw w sądzie po upływie określonego czasu
- **rozbój** - napad bandycki w celu ograbienia; też: uprawianie grabieży
- **skazanie** - wydanie wyroku określającego karę wymierzoną oskarżonemu za popełnione przestępstwo
- **środki karne** - dodatkowa dolegliwość wymierzana sprawcy przestępstwa lub wykroczenia obok lub niekiedy zamiast kary, np. pozbawienie praw publicznych.
- **umorzenie postępowania** - rezygnacja z dalszego postępowania sądowego w określonej sprawie
- **wykroczenie** - czyn uznawany przez władze administracyjne za społecznie niebezpieczny, ale niebędący przestępstwem
- **występek** - przestępstwo zagrożone karą pozbawienia lub ograniczenia wolności powyżej 3 miesięcy lub grzywną
- **wyrok** - orzeczenie sądu dotyczące winy i kary lub rozstrzygające spór
- **zbrodnia** - ciężkie przestępstwo
- **zatarcie skazania** - rehabilitacja, uznanie skazania za niebyłe i usunięcie wpisu o nim z rejestru karnego
- **zawieszenie wykonania kary** - orzeczone przez sąd zaniechanie wykonania kary, pod warunkiem że skazany przez określony czas nie popełni kolejnego przestępstwa

kara / grzywna / adwokat / policja / warunkowe umorzenie postępowania

Nietrzeźwy adwokat prowadził samochód. Miał 2,1 promila alkoholu.

_____ tłumaczył się, że wypił jedynie kieliszek rumu a potem sączył już tylko...
syrop na gardło.

Sąd _____ przeciwko
_____. Powód - m. in. niska szkodliwość społeczna czynu. Jedyną
_____ było zabranie mu prawa jazdy na dwa lata i _____ (2,4 tys. zł).

**obrońca / tymczasowe aresztowanie / śledztwo / kara / rozprawa / akt oskarżenia /
wina / dochodzenie / podejrzany / zażalenie / postępowanie karne**

1. Oskarżony na pierwszej _____ przyznał się do _____ i zwrócił się do sądu o zgodę na dobrowolne poddanie się _____.
2. _____ wnosi do sądu prokurator po zamknięciu _____ lub _____.
3. _____ może być stosowane jedynie na mocy postanowienia sądu, na które zarówno _____ (oskarżonemu) jak i jego _____ służy _____. Tymczasowe aresztowanie może być stosowane jedynie w przypadku wystąpienia ściśle określonych w kodeksie _____ okoliczności.

**przedawnione roszczenie / poszkodowany / zadośćuczynienie / odszkodowanie /
uszczerbek na zdrowiu / skazanie / umorzenie**

1. Aby skutecznie dochodzić swojego _____, powinniśmy przede wszystkim wiedzieć jakiego rodzaju świadczenia nam przysługują. Zwrot kosztów leczenia, świadczenia z tytułu utraconego dochodu oraz _____, to roszczenia, o które możemy się starać. W określonych okolicznościach, _____ również może liczyć na rentę z tytułu trwałego _____.
2. Zgodnie z kodeksem cywilnym _____ wygasają.
3. Warunkowe _____ postępowania karnego to instytucja pozwalająca sprawcy uniknąć niejako _____ za popełnione przestępstwo.